

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 4T/41/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115010456
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Monika Farkašová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2015:4115010456.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Moniky Farkašovej a prísediacich Mgr. Zuzany Drgoňovej a Ing. Pavla Kováča, v trestnej veci proti obžalovanému X. L. pre zločin vydierania podľa § 189 odsek 1, odsek 2 písmeno d/ Trestného zákona, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 13.08.2015, takto

r o z h o d o l :

Obžalovaný :
X. L. H. L. M. A. , nar. XX.XX.XXXX v Nitre, t.č. bytom Z., V. Č..X

je v i n n ý , ž e :

po tom, ako koncom januára 2014 v Z. stretol v autobuse č. 26 a oslovil bývalú kolegyňu z práce poškodenú F. Á. a počas následných stretnutí s ňou zistil, že má naštrených asi 11.000,- Eur, povedal jej, že by potreboval požičať 11.000,- Eur pre svoju sestru, ktorá má problémy so svojím manželom a tiež pre seba, lebo dlhuje kamarátovi, s čím poškodená najskôr nesúhlasila, ale po tom, ako jej povedal 04.02.2014, že ak mu nedá peniaze, tak bude zle a že sa jej niečo zlé stane, že jej niečo zlé spraví, tak zo strachu pred ním

-dňa 04.02.2014 v Slovenskej sporiteľni, a s., v Obchodnom centre F. V. Z. za jeho prítomnosti vybrala krátko po sebe 65,- Eur, 150,- Eur, 150,- Eur a 500,- Eur, ktoré mu hneď na miesta odovzdala;

- po jeho ďalšom naliehaní dňa 05.02.2014 v Slovenskej sporiteľni, a.s. v Nitre v Obchodnom centre Mlyny, za jeho prítomnosti vybrala 5.000,- Eur, ktoré mu vložené do obálky hneď odovzdala,

- dňa 06.02.2015 po jeho naliehaní, aby mu dala ďalšie peniaze, lebo keď ich nevyberie tak bude zle, znovu s ním išla do Slovenskej sporiteľne a.s. v Nitre v Obchodnom centre Mlyna, kde vybrala 2.660,- Eur, ktoré mu odovzdala na chodbe pred sporiteľňou,

- a na ďalší deň 07.02.2014 ju pod hrozbou, že bude zle, keď nepôjde, prinútil stretnúť sa s ním, po čom jej povedal, že ak mu nedá peniaze, niečo sa jej stane, preto s ním išla do Slovenskej sporiteľne, a.s. na Farskej ulici v Nitre a vybrala z účtu sumu 4.124,18 Eur, ktoré mu hneď v banke odovzdala, čím poškodenej F. Á. spôsobil škodu vo výške 12.649,18 Eur,

t e d a :

iného hrozbou násillia nútil, aby niečo konal a týmto činom spôsobil väčšiu škodu,

t ý m s p á c h a l :

zločin vydierania podľa § 189 odsek 1, odsek 2 písmeno d/ Trestného zákona

Z a t o s a o d s u d z u j e :

Podľa § 189 odsek 2 Trestného zákona nezistiac poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 Trestného zákona, zistiac priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písmeno h) Trestného zákona s použitím § 38 odsek 2, odsek 4 Trestného zákona a § 42 odsek 1 Trestného zákona v zmysle zásad § 41 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona na súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 6 (šesť) rokov.

Podľa § 48 odsek 2 písmeno a) Trestného zákona sa obžalovaný na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 odsek 2 Trestného zákona súd ruší výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Nitra, sp.zn. 1T/64/2014 zo dňa 27.8.2014, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad.

Podľa § 287 odsek 1 Trestného poriadku obžalovanému sa ukladá povinnosť nahradiť poškodenej F. Á. nar. XX.XX.XXXX, bytom Z., P. Č.. XXXX/XX škodu vo výške 12 649,18 Eur.

o d ô v o d n e n i e :

Na základe obžaloby okresného prokurátora prejednal súd trestnú vec proti obžalovanému a vykonal na hlavnom pojednávaní dokazovanie prečítaním výpovede obžalovaného, vypočutím svedkyne poškodenej F. Á., vypočutím svedkov G. Á. F., G. Á. F. T. F. Á., prečítaním znaleckého posudku F. P. F., prečítaním na vec sa vzťahujúcich listinných dôkazov a podstatného obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Nitra sp.zn. 1T 64/2014.

Z výsledkov vykonaného dokazovania bol zistený skutkový stav tak, ako je opísaný vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Obžalovaný napriek tomu, že mu predvolanie bolo riadne a včas doručené, na hlavné pojednávanie sa nedostavil. Písomným podaním zo dňa 11.8.2015 žiadal súd o jeho ospravedlnenie zo zdravotných dôvodov s tým, že k svojmu ospravedlneniu pripojil potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti od 11.8.2015 vystavenú F. L. C.. Obžalovaný napriek tomu, že bol v predvolaní na hlavné pojednávanie poučený podľa § 120 odsek 2 Trestného poriadku, toto poučenie nerešpektoval, a preto súd dňa 13.8.2015 pred hlavným pojednávaním telefonicky zistil od F. L. C., že diagnóza na ktorú obžalovanému bola vystavená dočasná práceneschopnosť mu umožňuje účasť na hlavnom pojednávaní dňa 13.8.2015, pričom neohrozuje jeho život ani závažné zhoršenie zdravotného stavu a táto diagnóza nevyvoláva nebezpečenstvo rozšírenia nebezpečnej nakažlivej ľudskej choroby. X. L. mu neoznámil, že dňa 13.8.2015 je predvolaný na hlavné pojednávanie a nežiadal od neho vyjadrenie podľa § 120 odsek 2 Trestného poriadku. Obžalovanému X. L. nenariadil kludový režim na lôžku a v prípade, že by ho obžalovaný požiadal o povolenie na vychádzku za účelom účasti na hlavnom pojednávaní, toto by mu vystavil.

Vzhľadom na zistené skutočnosti súd za splnenia zákonných podmienok vykonal hlavné pojednávanie v neprítomnosti obžalovaného, ktorého výpoveď na návrh prokurátora prečítal. Obžalovaný uviedol, že poškodená sa mu chcela pomstiť, a preto vypovedá proti nemu nepravdu, nijako ju nevydieral a nezobrala jej ani cent.

Svedkyňa poškodená F. Á. v prípravnom konaní ako aj na hlavnom pojednávaní o podstatných skutočnostiach týkajúcich sa prejednávanej veci vypovedala zhodne. Uviedla, že pri náhodnom stretnutí v autobuse miestnej hromadnej dopravy ju oslovil X. L., ktorého poznala z minulosti ako bývalého kolegu. Po viacerých telefonátoch a SMS súhlasila, že s ním pôjde na kávu, a viackrát sa s ním stretla pred tým, než mu dala peniaze. Pri stretnutiach jej vyznal lásku, že si ju zoberie za ženu a že pôjdu spolu na dovolenku. Tiež sa jej pýtal, či má nasporené peniaze a ona mu povedala, že v banke má asi 11.000,- Eur. Povedal jej že potrebuje 11.000,- Eur pre svoju sestru, ktorá má problémy s mužom a tiež povedal, že potrebuje peniaze pre seba lebo dlhuje kamošom, a že si chce od nej požičať peniaze. Ona s tým nesúhlasila, ale obžalovaný ju znovu prehováral, aby mu peniaze požičala. Dňa 4.2.2014 jej obžalovaný povedal, že ak mu peniaze nedá bude zle a že sa jej niečo stane, že jej niečo zlé spraví. Bála sa ho a tak s tým súhlasila a povedala mu, že peniaze požičia. Povedala mu, že nemá bankomatovú kartu. Na to jej obžalovaný povedal, že v banke jej dajú peniaze na občiansky preukaz. V tento deň vybrala v Slovenskej

sporiteľni v Mlynoch v Nitre postupne sumy 65,- Eur, 150,- Eur, 150,- Eur a 500,- Eur, spolu sumu 865,- Eur, pri výbere bol prítomný aj obžalovaný a v obálke mu uvedenú sumu odovzdala. Dňa 5.2.2014 bola s obžalovaným znovu v kaviarni na X., kde na ňu obžalovaný znovu tlačil, aby vybrala peniaze. Bála sa ho, a preto s ním išla do Sporiteľne v Mlynoch, kde vybrala sumu 5.000,- Eur, pri tomto výbere bol obžalovaný a peniaze mu dala hneď v banke. S obžalovaným sa znovu stretla na ďalší deň, kedy od nej znovu pýtal ďalšie peniaze. Keď to odmietla tak jej znovu povedal, že ak to neurobí bude zle. Znovu išla s ním do Sporiteľne v Mlynoch, kde vybrala sumu 2.660,- Eur, ktorú obžalovanému odovzdala na chodbe pred sporiteľňou. Na ďalší deň jej telefonoval, aby išla von ale ona nechcela, povedal jej znovu, že bude zle ak nepôjde a tak sa s ním stretla. Na káve od nej znovu pýtal peniaze, a znovu jej hovoril, že ak mu peniaze nedá tak sa jej niečo stane. Preto išla do Sporiteľne a úplne zrušila terminovaný vklad a vybrala všetky peniaze a to 4.124,18 Eur, ktoré hneď v banke dala obžalovanému. Okrem toho 9.2.2014 jej obžalovaný telefonoval, aby prišla do mesta a zobrala so sebou výplatné pásky a občiansky preukaz a vybrala pre neho pôžičku s čím však nesúhlasila. Peniaze obžalovanému požičala preto, lebo sa ho bála. Obžalovaný jej peniaze nevrátil. Keď prišiel výpis z účtu a rodičia zistili, že na účte nemá žiadne peniaze, tak im povedala, čo sa stalo.

Svedkovia G. Á. F., G. Á. Q., T. F. Á. zhodne potvrdili, že po tom, čo bol doručený výpis z účtu zo Slovenskej sporiteľne F. Á. im popísala akým spôsobom vykonala výbery, pre koho a z akého dôvodu. F. Á. sa im priznala, že peniaze vyberala pre X. L. v banke, pretože sa ho bála lebo sa jej tento vyhrážal, že ublíži jej aj jej rodine a peniaze mu hneď aj v banke dala. Poškodená nemala k dispozícii bankomatovú kartu, a nikdy sama nerobila výbery finančnej hotovosti v banke, nerobí sama nákupy, nevie s peniazmi nakladať. Je invalidná dôchodkyňa pre mentálne problémy, avšak je zamestnaná a jej výplata je poukazovaná na účet.

Z prečítaného znaleckého posudku znalkyne z odboru psychológia F. P. F., ktorá realizovala klinicko psychologické vyšetrenie poškodenej F. Á. dňa 23.3.2015 mal súd preukázané, že aktuálna intelektová úroveň poškodenej F. Á. sa nachádza v pásme ľahkej mentálnej retardácie. Osobnosť je mentálne retardovaná, simplexná, zvýšene sugestibilná a ľahko ovplyvniteľná, s infantilnými a dependentnými rysmi. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je u svedkyne nedostatočná schopnosť orientovať sa v bežných životných situáciách, nedokáže dostatočne kriticky posúdiť situáciu a často ani primeranosť vlastného správania, teda oveľa ľahšie podľahne vplyvu okolia. Vzhľadom na nižšie mentálne schopnosti a osobnostné vlastnosti môže byť jej úsudková schopnosť čiastočne znížená, čo sa môže prejavovať tým, že nie vždy dokáže vysvetliť dôvody svojho správania a nemusí si uvedomovať jeho dôsledku, ale nie do takej miery, aby nebola schopná pravdivo vypovedať. Svedkyňa dokáže správne vnímať kľúčové udalosti prípadu, v jednotlivých výpovediach ich popisuje bez výraznejších rozdielov, jej výpoveď je z hľadiska obsahu primeraná. V psychodiagnostických metodikách sa nevyskytli známky znižujúce vierohodnosť výpovede, ani sklony ku skresľovaniu výpovede, neboli tiež zistené okolnosti, že by chcela úmyselne poškodiť obvinenému, alebo by jej výpoveď bola vopred naučená, preto možno jej výpoveď z psychologického hľadiska považovať skôr za vierohodnú. Ľahká mentálna retardácia má u svedkyne významný vplyv na jej konanie, rozhodovanie a ľahkú ovplyvniteľnosť inými osobami.

V rámci dokazovania súd prečítal listinné dôkazy, z ktorých bolo zistené, že z osobného účtu F. Á. boli vykonané výbery hotovosti dňa 4.2.2014 vo výške 65,- Eur, 150,- Eur, 150,- Eur a 500,- Eur, dňa 5.2.2014 vo výške 5.000,- Eur a dňa 6.2.2014 vo výške X.XXX,- Eur a dňa 7.2.2014 došlo k vysporiadaniu termínovaného vkladu pri zrušení účtu F. Á. výberom sumy 4.124,18 Eur.

Na základe dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní bol zistený skutkový stav veci, náležite a v rozsahu nevyhnutnom na jeho rozhodnutie o vine a treste.

Obžalovaný X. L. spáchanie skutku, ktorý sa mu kladie za vinu v plnom rozsahu poprel. Takýto postoj obžalovaného súd považoval za účelový ako jeho snahu vyvinúť sa z trestného činu, ktorý sa mu kladie za vinu.

Spáchanie skutku obžalovaným a jeho vina bola preukázaná predovšetkým výpoveďou poškodenej F. Á., ktorá v prípravnom konaní ako aj na hlavnom pojednávaní jednoznačne potvrdila, že obžalovaný od nej žiadal pôžičku peňazí, a keď mu odmietla pôžičku poskytnúť tak, z dôvodu strachu z jeho opakovaných hrozieb „že sa jej môže niečo stať, ak mu nedá peniaze“ jeho požiadavke vyhovel a na

viac krát zo svojho účtu v Slovenskej sporiteľni vybrala všetky úspory a odovzdala finančnú hotovosť obžalovanému.

Súd považuje výpoveď svedkyne za vierohodnú, ktorá aj s odstupom času na hlavnom pojednávaní popísala akým spôsobom ju obžalovaný donútil k výberu peňažnej hotovosti, pričom vychádzal nielen z vyššie popísaných výpovedí svedkov G. Á. F., G. Á. Q., T. F. Á., ktorým sa poškodená zverila so svojím problémom až po tom, čo bol doručený výpis účtu, čo odôvodnila tým, že mala obavu nielen z hrozieb obžalovaného ale aj z reakcie rodičov, ale aj zo znaleckého posudku F. P. F., ktorá výpoveď poškodenej považuje z psychologického hľadiska za vierohodnú.

Je vysoko pravdepodobné, že po tom, čo obžalovaný poškodenú pri viacerých stretnutiach bližšie spoznal, zistil že je ľahko ovplyvniteľná a nevie sa dostatočne orientovať v bežných životných situáciách, a preto využil takýto jej stav a opakovaným zdôrazňovaním hrozby násillia (niečo zlé sa stane, niečo zlé spraví), ktoré však nekonkretizoval, prinútil poškodenú ku konaniu (k postupným výberom hotovostí v banke), ktorá zo strachu z hrozieb, požiadavkám obžalovaného vyhovelala.

Vyhodnotením všetkých vyššie uvedených na hlavnom pojednávaní vykonaných dôkazov v súlade so zásadou trestného konania, teda jednotlivo aj v ich súhrne, súd dospel k záveru, že skutok, pre ktorý bola podaná obžaloba sa stal, že ho obžalovaný spáchal, a týmto svojim protiprávnym a úmyselným konaním a to, že hrozbou násillia nútil poškodenú, aby opakovane uskutočnila výber peňazí z účtu a vybratú hotovosť mu odovzdala s tým, že ak mu ich nedá tak jej niečo zlé spraví a niečo zlé sa jej stane, naplnil zákonné znaky skutkovej podstaty zločinu vydierania podľa § 189 odsek 1, odsek 2 písmeno d/ Trestného zákona a to tak po objektívnej ako aj po subjektívnej stránke, pričom svojím konaním spôsobil väčšiu škodu (12.649,18 Eur). Súd ani o existencii priamej príčinnej súvislosti medzi týmto jeho protiprávnym konaním a úmyselným zavinením na strane jednej a vzniknutým následkom na záujme chránenom ustanovením § 189 Trestného zákona (ochrana slobodného rozhodovania človeka) na strane druhej nemal žiadne pochybnosti.

Z hľadiska osobných pomerov súd zistil, že obžalovaný z miesta bydliska bližšie hodnotený nie. Podľa odpisu registra trestov bol obžalovaný dva krát súdne riešený, v prvom prípade sa na neho hľadí, ako by nebol odsúdený. Aj z pripojeného spisu Okresného súdu Nitra sp.zn. 1T64/2014 bolo zistené, že trestným rozkazom zo dňa 27.8.2014 právoplatným dňa 5.9.2014 bol obž. X. L. uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 odsek 1 Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 1 rok s podmienčným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 2 roky.

Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery v zmysle § 32 a 34 Tr. zák. súd prihliadol na spôsob spáchania činu a jeho následok, na osobné pomery obžalovaného a možnosť jeho nápravy, na poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, pričom súd u obžalovaného nezistil poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 Trestného zákona. Vzhľadom na to, že súd ukladal obžalovanému súhrnný trest odňatia slobody, prihliadol na priťažujúcu okolnosť spočívajúcu v spáchaní viacerých trestných činov v zmysle § 37 písmeno h/ Trestného zákona.

Následne súd dospel k záveru, že účel trestu v zmysle § 31 Tr.zák., bude splnený iba uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody, a to v trvaní 6 rokov na samej spodnej hranici trestnej sadzby 6 rokov až 13 rokov 4 mesiace, po zvýšení dolnej hranice zákonnej trestnej sadzby 4 roky až 10 rokov o jednu tretinu v zmysle § 38 odsek 4 Trestného zákona, vzhľadom prevažujúci pomer priťažujúcich okolností a pri zvýšení hornej hranice o jednu tretinu v zmysle zásady § 41 odsek 2 Trestného zákona z dôvodu ukladania súhrnného trestu odňatia slobody za dva úmyselného trestné činy (zločin vydierania a prečin ublíženia na zdraví).

Zároveň súd zrušil výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Nitra sp.zn. 1T/64/2014 zo dňa 27.8.2014, pretože v prejednávanej veci súd obžalovaného odsudzoval za trestný čin, ktorý spáchal skôr ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok (v tomto prípade trestný rozkaz sp.zn. 1T/64/2014) za iný jeho trestný čin.

Obžalovaný na výkon trestu odňatia slobody bol zradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, pretože v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody.

Takto uložený trest podľa názoru súdu zabezpečí ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho prevýchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne odradia iných od páchania trestnej činnosti.

Poškodená F. Á. si riadne a včas uplatnila nárok na náhradu škody voči obžalovanému. Súd mal výšku spôsobenej škody preukázanú vykonaným dokazovaním nielen výpoveďou poškodenej ale aj výpisom z bankového účtu, a preto obžalovanému bola uložená povinnosť nahradiť poškodenej škodu vo výške 12.649,18 Eur.

Vzhľadom na všetky tieto skutočnosti a okolnosti súd o vine a teste obžalovaného a náhrade škody rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od oznámenia rozsudku cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku. V písomne podanom odvolaní treba uviesť, proti ktorým výrokom smeruje a či smeruje aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Odvolanie musí byť odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, ktorej časti sa rozsudok napáda a aké chyby sa vytýkajú rozsudku alebo konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo.